

# Allegro ma non troppo

written by Alfons Duran Pich | 7 de juny de 2022

El meu admirat i prolífic historiador econòmic Carlo Maria Cipolla (mort l'any 2000) va aparcar en una ocasió els seus interessos acadèmics i va repartir entre els seus col·legues de la universitat de Berkeley unes notes que incloïen dos assajos. El primer, més en la línia de recerca, era sobre el paper de les espècies en el desenvolupament econòmic de l'edat mitjana. El segon (un *divertimento*) era sobre les "lleis fonamentals de l'estupidesa humana", descrites per ell mateix. Justament aquest divertiment es va estendre pel campus de forma clandestina, i va acabar sent publicat oficialment, primer en anglès i després en italià. Amb els anys el llibre ha aconseguit una difusió universal.

Rellegeixo a Cipolla quan contemplo l'espectacle deplorable que alguns polítics d'aquesta nació, que s'autodefineixen com a independentistes, ofereixen a la resta dels ciutadans independentistes corrents, que contemplen atònits el psicodrama.

Els polítics professionals a què al·ludim tenen la seva cort de protegits, que estan col·locats –molt ben col·locats– en posicions professionals (mitjans de comunicació, administració pública, sistema educatiu, etc.) i que estan etiquetats com a "nostres", però que no només no ho són sinó que actuen contra els interessos de la independència de Catalunya. Aquí podem incloure bona part dels programes intencionals de TV3 (la *nostra?*), dels programes d'humor de la mateixa cadena (que degraden sistemàticament el president de la Generalitat senyor Torra) o dels informatius neutrals que es permeten el luxe de dir que el president Puigdemont està ordenant un espai de "centredreta", cosa que expressa una notable ignorància sobre les bases d'aquest projecte polític o un sectarisme malèvol que voldria obviar.

I aquí hi ha el parany, que en un gest de bona voluntat prefereixo assignar al regne de l'estupidesa. No són mala gent, són estúpids.

A mi em resulta clarificador no haver de dubtar sobre l'escassa qualitat democràtica de l'aparell de l'Estat espanyol, i dels seus delegats de vendes al territori, siguin aquests d'extrema dreta (PP, Ciutadans, Vox), de la dreta rància de matriu espanyolista (PSOE), de l'esquerra domesticada (Podemos, Esquerra Unida i confluències) o de qualsevol altra família del Règim. Les seves declaracions, actituds, opinions, conductes s'ajusten al mantra: cal escarmentar aquests díscols. A Catalunya, després de l'autoritat competent, tenim els nois i noies del pessebre: els sucursalistes del socialisme palanquejat, capitanejats pel sempitern senyor Iceta (sempre vivint a càrrec de l'Estat), els okupes del 15M (que s'han apropiat de la simbologia d'una revolució de la senyoreta Pepis), capitanejats per l'antiga abella Maia senyora Colau i la darrera estrella mediàtica senyora Albiach i els esquerrans d'ofici, que han esborrat els residus de l'històric PSUC i que viuen de les rendes d'una falsa progressia. No cal afegir a aquesta sèrie de nacionalistes espanyols els "sospitosos habituals", comandats pel bel·ligerant senyor Carrizosa, representant de la nova dreta cridanera i malcarada, sempre ben acompanyat per altres grups teòricament més extrems, que fa que Ciutadans sembli un partit de centre-liberal, quan no és ni una cosa ni l'altra.

A aquest bloc els aparco, com aparco el seu discurs. No m'interessen. Són l'enemic a batre. Vull entrar als budells dels nostres, que haurien de ser aliats o còmplices, per comprendre'n la deriva.

I ara torno a Cipolla i al concepte de l'estupidesa.

Des dels orígens històrics registrats, Hipòcrates i Galeno, els pares de la medicina, van identificar certs trastorns (com la mania, l'epilèpsia, la demència, la histèria, etc.) com a

ruptures de l'equilibri homeostàtic. Aquesta classificació va tenir un llarg recorregut, fins que el segle XVIII (el "segle de les Llums"), Pinel i Esquirol (als inicis de la psiquiatria), van reagrupar aquest col·lectiu en quatre categories: maníacs, malenconiosos, idiotes i dementes. Entre els segles XIX i XX es va anar progressant i simplificant, i al final van quedar dos grans grups: els psicòtics (que pateixen alteracions profundes de la personalitat i no en són conscients) i els neuròtics (amb molèsties menys rellevants, de les quals tenen consciència). El pas definitiu el va fer l'associació nord-americana de psiquiatria, que va crear el Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM), que és la millor eina d'anàlisi i diagnòstic.

I on són els idiotes, els cretins i els estúpids que ens envolten? Probablement són "*borderline*" (inestables als estats d'ànim). A ells es refereix Carlo Maria Cipolla.

I per situar-nos millor ens hem de cenyir a les *lleis fonamentals de l'estupidesa humana*.

La primera i més significativa diu que "sempre i inevitablement cadascú subestima el nombre d'individus estúpids que circulen pel món". A hores d'ara, no saber interpretar que Esquerra Republicana de Catalunya és un partit independentista que no vol la independència o la situa en un horitzó indeterminat, és un problema de difícil solució. Comprendre la realitat tal com és, agradi o no agradi, és un primer pas per salvar la barrera de l'estupidesa. Votar ERC és votar autonomisme reciclat ("la caseta i l'hortet").

La segona llei assenyala que "la probabilitat que una determinada persona sigui estúpida és independent de qualsevol altra característica". L'estupidesa no admet biaixos, es reparteix de manera aleatòria. Aquesta llei avala el caràcter democràtic de la patologia. La meua rèplica al meu estimat Cipolla és que prefereixo "els meus estúpids" (que puc controlar) que no pas els dels altres. És la posició de

Franklin Delano Roosevelt respecte als seus “malparits”, que ja he comentat altres vegades.

La tercera llei (la descrita com a llei d'or) indica que “un estúpid és una persona que ocasiona pèrdues a una altra persona o a un grup sense que ell s'endugui res o fins i tot surti perdent”. El portaveu d'ERC al congrés, senyor Rufián, té el gallet fàcil i dispara a dreta i esquerra (de vegades contra ell mateix). No s'aprecia que aquests moviments convulsos li proporcionin cap benefici, ni a ell ni al seu grup polític, per la qual cosa el seu comportament s'ajusta perfectament a aquesta llei. Per exemple, la seva constant referència a associar l'entorn del president Puigdemont a l'antiga Convergència o a la “dreta catalana”, sense aportar cap argument sòlid que ho confirmi, avorreix al més addicte. Les explosions verbals no controlades de l'abans molt notori senyor Tardà correspondrien també a aquesta llei interessant. Cipolla ja avança prèviament una subclassificació de l'espècie humana entre ingenus, intel·ligents, malvats i estúpids. No veiem maldat ni intel·ligència i poques pistes anuncien candidesa en aquesta gent: només ens queda l'estupidesa.

La quarta llei ens diu que “els no estúpids sempre infravaloren el poder nociu dels estúpids. Obliden constantment que en tots els moments i llocs i sota qualsevol circumstància tractar o associar-se amb individus estúpids es manifesta infal·liblement com un costíssim error”. A l'espai català en tenim molts exemples, com és el cas del suport del PDeCAT al PSOE per al control de la Diputació de Barcelona (i sobretot de la seva milionària dotació pressupostària). Va ser la cúpula del PDeCAT la que va prendre la decisió, cúpula que ara està en procés de desintegració. Un altre exemple molt cridaner és l'aposta dels no estúpids d'ERC (que n'hi ha, sobretot a la base) per la “taula de diàleg” amb el govern del PSOE. Que no saben amb qui es fiquen al llit? O són □□ ingenus o són uns cínic. Un cas més el tenim en els alcaldes que de bona fe (és un suposar) donen suport a l'opció de la

cúpula del PDeCAT (Bonvehí, Bel, Solsona, Castells i altres amics i coneguts) de no fusionar-se a l'espai de Junts per Catalunya sense demanar res a canvi. Han de tenir clar que aquesta cúpula només vol que els mantinguin les quotes, que signifiquen ingressos i poltrones. Finalment, comptem amb el repetitiu cant sobre el "pacte progressista" per al govern de Catalunya, en què alguns líders d'ERC proposen associar-se amb el PSC, Iniciativa, Comuns i la resta de marques i submarques residuals, tots contraris a la independència de Catalunya. Compte amb el poder nociu dels estúpids amb què t'associes, si no vols acabar pagant molt car el teu error d'apreciació.

La cinquena i darrera llei (que tanca amb contundència aquesta reflexió heterodoxa) conclou que "la persona estúpida és el tipus de persona més perillosa que existeix". Després: "L'estúpid és més perillós que el malvat".

Cal repetir-ho per si algú encara no se n'ha assabentat. El problema no són els dolents, que ja els tenim identificats. **El problema són els falsos bons, que naveguen a l'estupidesa.**